

Saksframlegg

Saksb: Henrik Natvig

Arkiv: L00 19/6030-13

Dato:
01.06.2020

Saken behandles slik:

UTVALG
Planutvalg

MØTEDATO
11.06.2020

UTVALGSSAKNR
UPS-/

DISPENASJON FOR UTBEDRING AV BÅTANKOMST - MESNASAGA

Byplansjefens innstilling:

1. Søknad om dispensasjon vedtas med følgende vilkår:
  - Omfanget av tiltaket skal begrenses mest mulig.
  - Det skal ved byggesøknad redegjøres for massehåndtering og omfang av masseuttak.
  - Ved tiltak i lokalitet 1 skal den rødlistede planten firling ivaretas.
  - Ved tiltak i lokalitet 2 skal masser legges på nordsiden av båtutsettingsplassen.
2. Vedtaket fattes med hjemmel i plan- og bygningslovens § 19.

Vedlegg:

1. Kart
2. Søknad om dispensasjon
3. Vedlegg til søknad

Sammendrag:

Lillehammer kommune har mottok 8.11.2019 dispensasjonssøknad for utbedring av to båtankomster på Mesnasaga fra Mesnasaga vel. Det søkes dispensasjon fra kommuneplanens arealdel 2020-2030 fra det generelle byggeforbudet innenfor 50-metersbelte langs vann og vassdrag. Bakgrunnen for søknaden er vedvarende regulert lav vannstand, som gjør tilkomst til strandlinjen vanskelig.

Bakgrunn:

Nytt manøvreringsreglement for Nord-Mesna har medført lav vannstand gjennom flere sesonger noe som gir utfordringer i forhold til tilgjengelighet til strandlinjen med båt. Flere av hyttene har kun adkomst med båt og båt brukes også til frakt av varer til hyttene. Den lave vannstanden har medført et behov for å tilrettelegge for felles adkomstplass ved lav

vannstand. Det søkes om to adkomstplasser med noe ulik funksjon. Mesnasaga vel representerer 81 hytteeiere som sokner til Mesnasagavegen.

Fakta:

Søknaden

Lillehammer kommune mottok 8.11.2019 dispensasjonssøknad fra kommuneplanens arealdel 2020-2030 for utbedring av to båtadkomst med tiltak i strandsonen på Nord – Mesna.

Det søkes dispensasjon fra følgende bestemmelser

- Kommuneplanens arealdel § 1.19
- Kommuneplanens arealdel § 2.9.1
- Kommuneplanens arealdel § 2.12

Det søkes om dispensasjon for tiltak i strandsonen og i vann innenfor LNF-formålet.

Det søkes om utbedring i strandsonen på to angitte steder. Ved atkomst i lokalitet 1 nord i området ønskes det å utbedre atkomstvegen ned til området, samt grøfte 5-10 meter utover langs bekken som munner utover stranden. Ved atkomst i lokalitet 2 på sørsiden av Nord-Mesna ønsker man å rydde stein 10-20 meter utover stranden. Arbeidet utføres ved lav vannstand.

Planstatus

Området ligger i LNF-område i kommuneplanens arealdel, og er uregulert. Det omsøkte tiltaket omfattes av bestemmelser i og langs vassdrag.

Prosess

Søknaden ble mottatt 8.11.19 og sendt på høring til berørte og regionale myndigheter 25.11.19. Det ble mottatt 7 merknader i høringen.

Innlandet fylkeskommune 8.4.20:

Kulturarvenheten vurderer at tiltakene kan gjennomføres uten ytterligere kulturminneundersøkelser forutsatt at de blir begrenset til vedlagte tegninger.

Fylkesmannen i Innlandet 14.01.20:

Fylkesmannen har ingen merknader til adkomst 2. For adkomst 1 mener Fylkesmannen anbefaler kommunen å få avklart og begrenset omfanget av tiltaket.

NVE 12.12.19:

Ingen merknader til tiltaket. En eventuell mudring må behandles etter forurensningsforskriften og vurderes i forhold til konsekvenser for fisk og vannlevende organismer.

Oppland Fylkeskommune 11.12.19:

Det er stor sannsynlighet for kulturminner i området, kommunen kan ikke ta stilling til tiltaket før dette er avklart. Oppland fylkeskommune vil gjøre undersøkelser av forhold og komme med tilbakemelding når dette er avklart.

Eidsiva Vannkraft 2.12.19:

Ved rydding av stein ved båtutsettingsplass når 2 skal massene plasseres på nordsiden av tiltaket. Dette som sikkerhet mot flomoverløp på nordsiden.

Eidsiva Nett 26.11.19:
Ingen merknader til tiltaket.

Helge Arnold Rolvsen 25.11.19:
Har hytte i tilknytning til tiltak 1, ber om at dette gjennomføres slik at det blir gunstig i forhold til deres båtplass. Positiv til tiltaket.

Vurdering:

På bakgrunn av merknader innkommet i høringen kan begge tiltak gjennomføres, såfremt de nødvendige hensyn blir tatt. Lillehammer kommune har forståelse for behovet for en forbedret tilgjengelighet for båt i området og det er positivt å tilrettelegge for en felles løsning for hytteiere i området.

Forhold til kommuneplanens bestemmelser

1.19 Vassdrag og vassdragsnære områder (pbl. § 11-9 nr. 3)

1.19.1 Det er en generell byggeforbudssone langs større vassdrag på 50 m fra strandlinjen målt i horisontalplanet ved gjennomsnittlig flomvannstand i uregulert område.

1.19.2 Det skal tas særskilt hensyn til vassdragssonen 50-100 m fra større vassdrag.

1.19.3 Ved tiltak i og ved vassdrag skal følgende ivaretas:

- a. vassdragets økologiske funksjon.*
- b. naturmangfold.*
- c. friluftsjakter.*
- d. allmennhetens tilgang.*
- e. landskap.*
- f. vassdragets kapasitet for flomdemping/flomfordrøyning.*
- g. kulturminner.*

1.19.4 Langs vassdrag skal det være et minimum 6 m bredt vegetasjonsbelte til hver side, jf. vannressursloven § 11.

1.19.5 Vassdrag/bekker skal ikke lukkes.

1.19.6 Ved regulering og tiltak som berører lukkede vassdrag/bekker skal mulighet for gjenåpning vurderes.

1.19.7 Nye bygg på allerede lukkede vassdrag tillates ikke.

1.19.8 Tiltak som kan forringe fiskens leveområder eller fysisk begrense fiskens vandringer i fiskeførende vassdrag skal omsøkes og avklares med fylkeskommunen, jf. forskrift om fysiske tiltak i vassdrag.

Retningslinjer

- a. Langs vassdrag skal det tilstrebes å opprettholde et naturlig økologisk fungerende vegetasjonsbelte. Eksisterende vegetasjon som større trær og busker, samt våtmarksområder og bekkedrag bør i størst mulig grad bevares, både utfra hensyn til vassdragets økologi og utfra vassdragsnære områders fordrøyningseffekt.*
- b. Tiltak i eller i tilknytning til vassdrag bør ikke føre til at miljøtilstanden reduseres. Det generelle miljømålet for vassdrag er minst «god økologisk tilstand»*
- c. Tiltak i vassdrag, herunder sjøer, bekker og elver skal gjennomføres på en slik måte at erosjon og transport av slam og finstoff i vannstrengen begrenses mest mulig.*

- d. *Bygge- og anleggstiltak i strandsonen til Mjøsa bør være i tråd med «Retningslinjer forplanlegging i strandsonen – Det gode liv ved Mjøsa»*
- e. *Anleggsarbeid som medfører slam og transport av finstoff i fiskeførende vassdrag bør utføres i perioden 15. juni til 15. september (perioden da rogn ikke blir skadet).*

Tiltaket kan gjennomføres i samsvar med bestemmelser og retningslinjer. Bestemmelsene blir ikke vesentlig tilsidesatt.

2.9.1 I LNF-områder er det kun tillatt å gjennomføre bygge- og anleggstiltak som er nødvendig for landbruks-, natur- og friluftsmål, samt gårdstilknyttet næringsvirksomhet basert på gårdens ressursgrunnlag.

Tiltaket er ikke i direkte strid med formålet, da dette delvis kan defineres som tilrettelegging for friluftsmål. Tiltaket er ikke i konflikt med landbruk, natur og friluftsliv, så fremt hensynet til naturmangfold blir ivaretatt ved gjennomføring. Bestemmelsen blir ikke vesentlig tilsidesatt.

2.12 Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsoner (pbl. § 11-11)

2.12.1 Vedlikehold og rehabilitering av eksisterende, lovlig oppførte brygger og moloer er tillatt.

2.12.2 Det tillates gangbruer når disse inngår som en del av et sti-/løypenett og fremmer friluftsliv og aktivitet.

2.12.3 Vassdragskryssinger skal dimensjoneres med tilfredsstillende tekniske løsninger, for ikke å påføre økt fare/flomfare.

2.12.4 Nye brygger og moloer tillates kun innenfor områder avsatt til småbåthavn.

2.12.5 Det er ikke tillatt med nye tiltak som er til hinder for allmenn ferdsel og interesser.

2.12.6 Det tillates ikke dumping av fyllmasser i vassdrag og sjøer.

Retningslinjer

- a. *Tiltak for å fremme allmennhetens bruk av og tilgang til vassdrag kan tillates dersom viktige økologiske funksjoner blir opprettholdt.*

Tiltaket hindrer ikke allmenn ferdsel og fremmer bruk av tilgangen til vassdraget. Så fremt naturmangfold blir ivaretatt ved gjennomføring blir ikke bestemmelsene vesentlig tilsidesatt.

Naturmangfoldloven:

I saker som berører natur skal de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8-12 legges til grunn før vedtak fattes. Ved båtatomst 1 nord i området har det blitt påvist forekomst av planten firling på mudder i strandsonen/reguleringssonen. Firling er rødlistet som sårbar (VU). Inngrep som innebærer fjerning av mudder vil kunne føre til at livsmiljøet for arten forsvinner. Arten hadde i 2018 relativt stor utbredelse i området, og det vurderes slik at det her vil være mulig å ivareta arten dersom omfanget av inngrepene begrenses slik at det fortsatt blir gjenværende arealer med mudder i området. Båtatomst 2 omfatter en steinete strand og det er ikke kjent spesielle naturverdier i dette området. Kunnskapsgrunnlaget jf. naturmangfoldloven vurderes som tilstrekkelig.

Konklusjon:

Slik byplansjefen ser er det anledning til å gi dispensasjon etter plan- og bygningslovens § 19, da det ikke er fare for at bestemmelsene det søkes dispensasjon fra ikke blir vesentlig

tilsidesatt. Fordelene kan vurderes til å være større enn ulempene. Vurderingen forutsetter at det stilles klare vilkår til gjennomføring og at tiltaket blir utført på en måte som begrenser negative effekter på naturmiljø jf. vurderingen etter naturmangfoldloven.

Lillehammer, 01.06.20

Gunhild Stugaard
Konst. Byplansjef

Henrik Natvig
Saksbehandler